

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 212/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpených JUDr. Marián Prievozník, PhD., advokát, s.r.o., Krmanova 1, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. K3-7C/535/2016 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. K3-7C/535/2016 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. K3-7C/535/2016 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľom **priznáva** finančné zadosťučinenie každému po **800 eur**, ktoré im **je** Mestský súd Košice **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Košice **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. februára 2026 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v označenom konaní. Navrhujú, aby ústavný súd nálezom prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznal im finančné zadostučinenie 2 000 eur pre každého z nich a náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 212/2026-11 z z 31. marca 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie v celom rozsahu.
3. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľov, že v napadnutom konaní o zaplatenie 364,03 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov, v ktorom sťažovatelia vystupujú v procesnom postavení žalovaných, dochádza k zbytočným prietahom. Žalobcovia podali žalobu 21. júna 2016 pôvodne na Okresnom súde Košice-okolie. Sťažovateľom bola žaloba zaslaná 11. augusta 2016, ku ktorej podali vyjadrenie 27. októbra 2016. Žalobcovia podali repliku 21. novembra 2016. Replika bola sťažovateľom doručená 5. decembra 2017, ku ktorej podali dupliku 18. decembra 2017. K duplike sa vyjadrili žalobcovia 25. januára 2018.
4. Dňa 31. mája 2018 podali žalobcovia návrh na zmenu žaloby. Okresný súd uznesením z 11. apríla 2023 pripustil zmenu žaloby spočívajúcu v jej rozšírení o zaplatenie 425 eur s príslušenstvom. Prvé pojednávanie sa vykonalo 20. júna 2023 a bolo odročené pre účely ďalšieho dokazovania na 7. september 2023. Rozsudkom z 9. októbra 2023 mestský súd rozhodol o povinnosti sťažovateľov zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne 66,18 eur s príslušenstvom, v časti o zaplatenie 125,40 eur konanie zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov nepriznal.
5. O odvolaní strán sporu rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením z 19. apríla 2024 tak, že zrušil napadnuté výroky o zamietnutí žaloby a nepriznaní trov konania a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.
6. Po vrátení veci mestský súd vykonal 13. mája 2025 pojednávanie. Na návrh sťažovateľov bolo pojednávanie pre účely nariadenia znaleckého dokazovania odročené na neurčito. Po zložení preddavku na trovy znaleckého dokazovania mestský súd 25. septembra 2025 ustanovil súdneho znalca. Znalecký posudok bol súdu doručený 1. decembra 2025. Dňa 14. januára 2026 bol zaslaný stranám sporu, ktoré sa k nemu vyjadrili v priebehu januára a februára 2026. Mestský súd 30. marca 2026 nariadil pojednávanie na 26. máj 2026.

7. Sťažovatelia argumentujú, že napadnuté konanie aktuálne prebieha opäť na súde prvej inštancie a celkovo už trvá takmer 10 rokov. Mestský súd tak podľa sťažovateľov nevedie konanie efektívne k odstráneniu právnej neistoty sporových strán.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

8. Mestský súd vo vyjadrení uviedol chronologický prehľad úkonov uskutočnených v priebehu napadnutého konania. Konštatoval prieťahy v konaní v období od júna 2018 do júna 2023. Po tomto období vo veci konal, rozhodol a spis bol predložený odvolaciemu súdu. Keďže vo veci bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, treba priznať i určitú skutkovú zložitosť. Vzhľadom na predmet sporu nesúhlasí s výškou požadovaného finančného zadosťučinenia.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie vecí v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 302/2020, II. ÚS 123/2022) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu prerokúvanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

12. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti vecí, ústavný súd konštatuje, že ide o vec, ktorá patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov a po právnej stránke nie je zložitým konaním. Čo sa týka skutkovej stránky, ústavný súd konštatuje, že možno pripustiť istú mieru skutkovej zložitosti vecí vyplývajúcu predovšetkým z nutnosti vykonať znalecké dokazovanie. V napadnutom konaní bol vypracovaný jeden znalecký posudok.

13. Čo sa týka významu veci pre sťažovateľov, tento aspekt sťažovateľa v ústavnej sťažnosti okrem všeobecného odkazu na predmet konania nerozvinuli. Možno však konštatovať, že predmet posudzovaného konania nie je časovo zvlášť prioritizovaný.

14. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd však dopĺňa, že sťažovatelia mohli upozorniť na neprimeranú dĺžku prvoinštančného konania aj sťažnosťou pre nečinnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj tretím hodnotiacim kritériom. Poukazuje predovšetkým na to, že celkové trvanie tohto konania, v čase podania ústavnej sťažnosti takmer 10 rokov, sa vzhľadom na povahu veci už samo osebe javí ako neprimerané. Postup mestského súdu ústavný súd vyhodnotil ako poznačený nečinnosťou aj neefektívnou činnosťou. Prvé obdobie nečinnosti zaznamenal ústavný súd od decembra 2016 do novembra 2017. Neodôvodenou kontinuálnou nečinnosťou sa vyznačuje obdobie od júna 2018 do apríla 2023, keď bolo súdom nariadené prvé pojednávanie. Mestský súd vo veci rozhodol prvým rozsudkom po siedmich rokoch od podania žaloby. Po vrátení veci z krajského súdu sa konanie predĺžilo z dôvodu potreby nariadenia znaleckého dokazovania. Neefektívnu činnosť mestského súdu možno vzhliadnuť v skutočnosti, že jeho rozsudok z 9. októbra 2023 bol odvolacím súdom zrušený z dôvodu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Aktuálne je vec v štádiu po vrátení odvolacím súdom mestskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

16. Vychádzajúc z uvedených zistení, dospel ústavný súd k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom ústavnej intenzity, ktoré boli spôsobené nečinnosťou, ako aj nesústreďenou činnosťou súdu prvej inštancie. Preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

17. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľov nie je napadnuté konanie dosiaľ právoplatne skončené, ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadosťučinenie

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Sťažovatelia si v ústavnej sťažnosti uplatnili nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému po 2 000 eur. Žiadosť odôvodnili všeobecným odkazom na neprimeranú dĺžku napadnutého konania.

19. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie

bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. S poukazom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, na jeho skutkovú zložitosť, správanie sťažovateľov a na konštatovanú nečinnosť a neefektívnu činnosť súdu prvej inštancie, berúc do úvahy predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľov, ktorý neprevyšuje tzv. bagateľné spory, je podľa názoru ústavného súdu primerané priznať každému zo sťažovateľov finančné zadosťučinenie po 800 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

21. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľov odôvodňuje, aby im mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré im vznikli právnym zastúpením. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti mestského súdu nahradiť sťažovateľom v určenej lehote trovy konania na účet ich právneho zástupcu (bod 4 výroku tohto nálezu).

22. Ústavný súd s ohľadom na fakultatívnosť priznania náhrady trov konania podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznanú odmenu za poskytovanie právnych služieb primerane znížil. Vzhľadom na to, že právny zástupca zastupoval sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom o jednej ústavnej sťažnosti, v ktorej sa argumentácia vzťahuje na oboch sťažovateľov rovnako, v podstatnej miere boli znížené nároky na prípravu zastupovania a spísanie ústavnej sťažnosti (obdobne II. ÚS 467/2021, II. ÚS 136/2023, II. ÚS 590/2023, III. ÚS 537/2024).

23. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 1 014,41 eur s DPH, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 396,50 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 15,86 eur; DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 189,69 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu